№ 202. Wtorek 2. Września 1862. Rok wydania 52.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Częsć urzędowa.

Edmund Opolski, mianowany dekretem wysokiego c. k. ministeryum sprawiedliwości *notaryuszem* w obrębie tarnopolskiego sądu obwodowego z siedzibą urzędową w *Zbarażu*, złożył dnia dzisiejszego w tutejszym c. k. wyższym sądzie krajowym przepisaną przysięgę. Co się niniejszem podaje do wiadomości powszechnej.

Z c. k. wyższego sądu krajowego.

Lwów, 26. sierpnia 1862.

(Ofiary na pogorzelców.)

Do urzędu powiatowego w *Mielnicy* wpłynęło w drodze składki na wsparcie pogorzelców w *Mielcu* 8 zł., a na pogorzelców w *Tarnobrzega* 10 zł. w. a., i pieniądze te zostały już odesłane przełożonym przynależnych obwodów.

Ministeryum stanu w porozumieniu z innemi ministerstwami przyzwoliło na założenie gminnej kasy oszczędności w Lanckoronie i statuta tejże zatwierdziło.

Częsć nieurzędowa.

I.

Lwów, 1. września. Rozjechało się już z Wiednia zgromadzenie prawników niemieckich, którego znaczenie poprzednio już wykazaliśmy, a o którego działaniu w codziennych sprawozdaniach pobieżnie wspominaliśmy. Na trzech walnych posiedzeniach rozbierało ono cały szereg kwestyj prawa cywilnego i karnego, poprzednio sekcyom pojedynczym do szczegółowego obrobienia przekazanych. Pierwsze walne posiedzenie otwarte zostało rozbiorem wniosku sędziego miejskiego Hirsemenzel z Wrocławia, ażeby zgromadzenie orzekło, iż sędzia przed zastósowaniem prawa poprzednio uznać powinien, iż takowe na drodze konstytucyjnej zapadło. Zgromadzenie przyjęło ten wniosek po długich rozprawach i pomimo słusznych zarzutów, z któremi profesor uniwersytetu wiedeńskiego p. Glaser, przeciwko niemu wystąpił. Jakoż zdawałoby się, że przedmiot ten nie należy pod rozbiór zebranych prawników. Zadaniem bowiem zgromadzenia jak go prezydujący profesor Wächter z Lipska trafnie bardzo określił, powinien być rozbiór przedmiotów ze stanowiska czystej nauki, z należytem uwzględnieniem, jakby wynikłości obrad w praktykę wprowadzone być mogły. Przedmioty więc te dotyczeć powinny kwestyj pospolitego prawa cywilnego, handlowego i karnego, które tak kraje pod rządem konstytucyjnym będące obchodzą, jak i te kraje, które dotąd konstytucyi nie mają. Otóż kwestya prawomocności ustaw, prawomocności prawa samego, należy wyraźnie do rzędu kwestyj prawa publicznego, na którego rozwój głównie wypadki historyczne wpływają. Jakoż uchwała prawników w Wiedniu zebranych nadawałaby sędziemu atrybucye, któreby łatwo nadużytemi być mogły. Roczniki sądownictwa niemieckiego nie przytaczają dotąd żadnego przykładu podobnego konfliktu między władzą sądową a władzą ustawodawczą. Przykład takowy widziano jedynie we Francyi, w wyroku przez sąd kasacyjny paryski w roku 1834 wydanym, znoszącym orzeczenia sądów wojennych, w skutek prawa oblężenia przez rząd ówczesny ogłoszonego ferowane, na tej zasadzie, iż rząd naruszył konstytucyę; ogłaszając stan oblężenia bez współdziałania parlamentu, władzę prawodawczą wspólnie z nim sprawującego. Otóż jeżeli przypuścić można, że najwyższa w kraju magistratura sądowa może sobie przywłaszczyć atrybucyę stanowienia o prawomocności ustaw, to atrybucyi tej przyznaćby nie można sądom niższym, bez narażenia kraju na zamęt w wymiarze sprawiedliwości.

Zgromadzenie zgodziło się jednomyślnie na konieczność zniesienia zaostrzeń kary, utratą lub zawieszeniem praw honorowych, politycznych i cywilnych po za czas trwania kary, przy tych przestępstwach, które nie z chęci zysku i nie w skutek podłego sposobu myślenia popełnione zostały. Referent wniosku, c. k. naczelnik sekcyjny w ministeryum sprawiedliwości, p. Hye zwrócił uwagę, iż konieczność zniesienia podobnych zaostrzeń ściąga się głównie do wyroków w sprawach o przestępstwa polityczne wydanych. Nie przypuszczając bowiem, ażeby każdy przestępca polityczny, spokój publiczny naruszający, uważany być mógł za męczennika swych przekonań, wyznać jednak potrzeba, iż społeczność nie zgodzi się nigdy z wyrokiem sędziego, utratę czci nań orzekającego, jeżeli nie podła chęć zysku przestępstwo jego spowodowała. Dla tego wydział wniosek rozbierający dodał jeszcze, iż prawo dopuścić powinno innego rodzaju czasowej utraty wolności wyrokiem orzeczonej, dla przestępców do powyższej kategoryi należących, jak więzienie w zwykłych domach poprawy i kary; nadto orzec powinno, iż zaostrzenie noszenia kajdanów do przestępstw podobnych nigdy zastosowane być nie może. Wnioski te jak już wspominaliśmy, jednomyślnie przyjęte zostały.

Wniosek o urządzeniu hipotek odroczony został do dalszego zgłębienia na przyszłym zebraniu zgromadzenia w roku 1863 przypadającem, jako w sekcyi właściwej dotąd nie dostatecznie jeszcze obrobiony. Rzecz tu idzie o najrychlejsze ułatwienie zmobilizowania długów hipotecznych. W tym celu wypadłoby orzec, iż dłużnik zezwalający na intabulacyę pozycyi jakiej hipotecznej na nieruchomy swój majątek z żadnemi już zarzutami ani co do nieodebranej waluty, ani też co do wzajemnych pretensyj, kompensacii ulegać mogących, występywać nie może. Prawo rzeczone, wniesieniem w księgi hipoteczne nabyte, byłoby niejako wekslem kupieckim za prostem indorsem przelewać się mogącem, na którem żadna pretensya, żadne ostrzeżenie praw osób trzecich dopuszczone być nie może. Wciągnienie więc w księgi hipoteczne mogłoby jedynie nastąpić na zasadzie aktu sądownie zeznanego; prosty rewers ręczny ku temuby nie wystarczał. Do każdego zaś aktu w księgi hipoteczne zaciągnionego, dołączonyby został wykaz pozycyi wyżej już intabulowanych, tak iż każda z osobna pozycya stanowiłaby całość wszędzie pozbyć się mogącą, bez obawy, iż przeciwko niej zarzuty czynione lub że na niej prenotacye jakie ciężyć mogą. Łatwo zaś pojąć, iż tak gruntowna zmiana dotychczasowych urządzeń hipotecznych, gruntownie też zgłębiona być winna, dla tego orzeczenie w tym względzie do przyszłego zebrania odroczono.

Monarchia Austryacka.

(Nabożeństwo dziękczynne.)

Z Tarnopola donoszą nam pod dniem 29. sierpnia: Dnia dzisiejszego dało miasto nasze nowy dowód patryotyzmu i przywiązania do panującej rodziny. Na wiadomość o szczęśliwem wyzdrowieniu Najjaśn. Pani uchwalił tutejszy wydział gminny jednogłośnie objawić uczucie swojej radości uroczystem nabożeństwem dziękczynnem. Jakoż odbyło się wczoraj to nabożeństwo, na którem prócz c. k. urzędników i wojskowości znajdowali się także członkowie wydziału gminnego i niezliczone mnóstwo pobożnych wszystkich stanów i wyznań. Mszę świętą celebrował ksiądz pleban przy asystencyi kilku duchownych, którzy przybyli z okolicy na tę uroczystość, a po ukończeniu nabożeństwa o godzinie 11. odśpiewano hymn ludu. Dzisiaj znów o godz. 10. było uroczyste nabożeństwo w bożnicy izraelickiej. Gdy podnoszono torę z arki, śpiewał chór psalmy, a potem odmawiał p. Perl, dyrektor tutejszej niemiecko-izraelickiej szkoły głównej, modlitwę za panującą rodzinę. W końcu odśpiewali wszyscy obecni — między tymi korpus oficerów, szefowie władz i członkowie wydziału gminnego — hymn ludu.

(Wydział krajowy bukowiński.)

Czerniowce. Bukowiński wydział krajowy podaje do wiadomości następujące uchwały powzięte na posiedzeniu dnia 21. sierpnia: 1) Do Jego ces. Mości przesłać adres gratulacyjny w imieniu ludności Bukowiny z okazyi szczęśliwego powrotu Najjaśn. Pani do zdrowia; 2) wysokie ministeryum stanu upraszać o stosowne zarządzenie, aby ekonomiczna opieka nad szpitalami w Czerniowcach i Suczawie, które są zasilane funduszami krajowemi, oddana była wydziałowi krajowemu, nareszcie 3) aby dla uzyskania opróżnionych miejsc w akademii Theresianum primo loco Br. Grigorcze, secundo loco Piotr Pitey zaproponowani byli.

Wiedeń, 31. sierpnia. *(Nowiny dworu. — Przejazd dyplomatów. — Nabożeństwo żałobne za hrabiego Nugent. — Sejm prawników niemieckich. — Objazd namiestnika węgierskiego. — Adres gratulacyjny Krainy. — Zapomoga na muzeum czeskie. — Fundusz indemnizacyjny bukowiński. — Bank hypoteczny w Węgrzech.)*

Dnia jutrzejszego będzie Jego Mość Cesarz przyjmować prezydentów sejmu prawniczego, którzy mają złożyć Monarsze podziękowanie za przyjęcie zgromadzenia w Wiedniu.

Arcyksiążę *Karol Ludwik*, który bawi teraz w Londynie, będzie robił ztamtąd dalekie wycieczki na angielskie wyspy północne, i dopiero za sześć tygodni powróci do Wiednia.

Minister wojny hrabia *Degenfeld*, powrócił wczoraj do Wiednia. Tego samego dnia przybył także do Wiednia książę Paweł Esterhazy, który jak wiadomo złamał nogę w Karlsbadzie, a teraz wyzdrowiał już zupełnie.

Za duszę feldmarszałka hrab. Nugent odbyło się wczoraj przed południem w nadwornym kościele Augustynów żałobne nabożeństwo. Na tę uroczystość wystąpiły pod komendą jenerał-majora Reśniczka z każdego pułku piechoty załogi tutejszej jeden batalion z muzyką pułkową, a z każdego pułku kawaleryi jedna dywizya, tudzież kompania artyleryi i oddział inwalidów. Jego Mość Cesarz, Arcyksiążęta Rainer i Wilhelm, fzm. Benedek i wszyscy wolni od służby jenerałowie i oficerowie sztabowi byli obecni na tem nabożeństwie.

Dnia 28. sierpnia odbyło się w Wiedniu drugie plenarne posiedzenie sejmu prawników niemieckich; pomiędzy obecnymi członkami znajdowali się także Ich Excellencye ministrowie Schmerling i Lasser, a pomiędzy słuchaczami był pruski poseł baron Werther.

Pod obradę brano następujące wnioski: 1) Dra *Schaffratha* względem zniesienia wyroków uwalniających *ab instancia*, co zgromadzenie przyjęło jednogłośnie. 2) *Kräwela* względem kary śmierci, a oraz względem tego, czy istniejąca w prawodawstwach niemieckich rozmaitość co do kary śmierci przeszkadza zjednoczeniu sądownictwa karnego w Niemczech, czy nie. Zgromadzenie rozstrzygnęło podług uchwały oddziału III., że rozmaitość ta nie jest żadną przeszkodą. 3) Szefa sekcyjnego *Hye* (z Wiednia) względem odrzucenia wszelkich kar przytłumiających uczucie honoru; i ten wniosek został przyjęty. 4) Uchwała oddziału IV. co do rozszerzenia czynności prokuratury państwa na cywilne sprawy sporne. Ten wniosek odesłano napowrót do stałej deputacyi. 5) Profesora *Endemanna* o dowodach w procesie cywilnym; 6) *Volkmara* co do uchwały, że sędzia nie potrzebuje się wiązać interlokucyą dowodu i nakoniec 7) wniosek profesora *Ungera* względem ojcostwa nieślubnego. Wszystkie te ostatnie trzy wnioski odesłane zostały również do stałej deputacyi, której siedziba na ten rok pozostanie w Wiedniu.

Jego Excelencya kr. węgierski namiestnik, który obecnie odprawia objazd komitatu Torna, przybył według *Sürgöny* dnia 15. b. m. w towarzystwie deputacyi Gömörskiego komitatu i miasta Rosenau, tudzież przeora zakonu Premonstratensów w Joss, na granicę komitatu pod Harskut, gdzie powitał go nadnotaryusz komitatu, otoczony starszyzną gmin okolicznych i ludnością.

Gdy oddaliły się deputacye komitatów sąsiednich, puszczono się w drogę do Torny, głównego miasta komitatowego, gdzie Jego Excelencya odprawił wjazd po godzinie 9. wieczorem wśród okrzyków ludności i wystrzałów. W gmachu komitatowym powitał najprzód Jego Excel. proboszcz rzymsko-katolicki z Aradu, w imieniu duchowieństwa, a następnie komisarz królewski komitatu Torna, Józef Rossty, w imieniu urzędników i ludności.

Wydział krajowy Kraiński uchwalił przesłać do tronu adres z okazyi szczęśliwego powrotu Najjaśniejszej Pani do zdrowia. Stowarzyszenie kobiet w Kuttenbergu, i gminy powiatu Lobositz przedłożą także adresy gratulacyjne; d. 31. sierpnia miało być odprawione uroczyste nabożeństwo dziękczynne w kościele parafialnym w Lobositz.

Kr. czeski wydział krajowy uchwalił dla muzeum czeskiego zaproponować na przyszłym sejmie krajowym roczną zapomogę ze środków państwa w kwocie 4000 zł. pod tym warunkiem, że dwóch członków wydziału krajowego, z zupełnem prawem głosowania należeć będzie do wydziału administracyi muzeum, i że wydział krajowy zastrzeże sobie prawo rewizyi rachunków zakładu. Budowa nowego gmachu na pomieszczenie muzeum, lub też przybudowanie do dawnego będzie przedmiotem dalszych obrad.

Wydział krajowy bukowiński na posiedzeniu swojem d. 22. b. m. uchwalił upraszać ministeryum stanu, aby już przy ustanowieniu budżetu na rok 1863 subwencya na rzecz bukowińskiego funduszu indemnizacyjnego ze środków państwa obmyślaną była.

Według *P. N.* liczba założycieli węgierskiego banku hypotecznego wynosi obecnie 125 osób. Instytut ma zacząć swoje czynności od roku 1863. Zgromadzenie założycieli odbędzie się 22. września.

Francya.

Paryż, 28. sierpnia. *(Różne wiadomości).*

Cesarz powróciwszy z obozu pod Chalons prezydował dziś w Saint Cloud na radzie ministrów. Rodzina cesarska odjeżdżać ma w pierwszych dniach września do Biarritz. Książę Napoleon przesłał z powodu urodzin syna i szczęśliwego rozwiązania księżny Matyldy 3000 fr. dla fundacyi Cesarzewicza w Fontainebleau.

P. Benedetti, poseł francuski w Turynie, odroczył swój wyjazd, gdyż nowe instrukcye od Cesarza odebrać ma. — Dzienniki donoszą przybycie do Bordeaux barona Darampica, nadzwyczajnego posła Cesarza brazylijskiego.

Dziennik *Gazette de France* donosi, że dziennik *Monte Christo* Alexandra Dumasa co sobotę wychodzący przez policyę zabrany został. Zawierał on pod napisem „Epopea Garibaldowska" cały szereg artykułów, opisujących szczegóły kampanii sycylijsko-neapolitańskiej w 1861 roku.

Dziennik *La France* donosi, że uchwalona została budowa kolosalnego łuku tryumfalnego dla uwiecznienia pamięci kampanii krymskiej i kampanii włoskiej. Łuk ten ma być tak ogromny jak „Arce de l'Etoile". Według planu ma on być ustawiony na placu tronowym i model jego z drzewa postawiony już będzie w czasie otwarcia bulwaru księcia Eugeniusza. Rada municypalna paryska przekazała już potrzebne ku temu fundusze.

Indep. belge zwraca na to uwagę, iż rząd angielski śledzi najmocniej kroki rządu francuskiego we Włoszech. Jak tylko w Londynie odebrano wiadomość, iż sześć statków wojennych francuskich udać się ma do portu neapolitańskiego, zaraz admiralicyi poleciło, ażeby 12 okrętów angielskich to samo zajęły stanowisko; krom tego gabinet angielski oświadczył z góry, iż protestuje przeciwko wszelkiemu zajęciu jakiegokolwiek punktu w Neapolitańskiem przez wojsko francuskie. Zajęcie to staje się bardzo podobnem do prawdy i samo skierowanie eskadry ewolucyjnej do Neapolu pierwszym zdaje się być krokiem do okupacyi francuskiej.

Pays donosi, że naczelnik Tajpingów wydał proklamacye, wzywające do broni przeciwko Francuzom i Anglikom, którzy zagrażają stolicy jego Naugkingu.

Semaphore de Marseille donosi, że książę Kong, rejent chiński, w imieniu Cesarza niebiańskiego państwa przesłał wdowie po admirale Protet, poległym pod murami Raujas, sto sztuk soboli i kilka zwitków haftowanej materyj jedwabnej z magazynów cesarskich. Nadto dla uczczenia pamięci admirała, wystawione być mają dwa kościoły katolickie kosztem rządu chińskiego, a mianowicie jeden w Shanghai, a drugi na miejscu, na którem admirał poległ.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 29. sierpnia. *(Odkrycie spisku. — Ułaskawienia. — Nowy zamach na margr. Wielopolskiego. — Reforma w zarządzie dróg i komunikacyi.)*

Dziennik powszechny pisze: W proklamacyi Wielk. księcia namiestnika onegdaj ogłoszonej, mowa jest o knowaniach stronnictwa wywrotu i o sprzysiężeniu, będących źródłem czynów morderczych ostatniemi czasy w Warszawie spełnionych. Jakoż podane do publicznej wiadomości sądowe sprawozdania ze śledztw wyprowadzonych z okoliczności tych zamachów, świadczą, iż czyny te nakazywane były podług ułożonego planu przez spiskowych, którzy trzymając się sami na ustroniu, lub w danym razie chroniąc się ucieczką, od ugodzonych do zbrodni sprawców odbierali przysięgi, dostarczali im pieniędzy i narzędzi morderstwa, czuwali nad ich krokami i obmyślali dla nich środki ucieczki. Oddzielne poszukiwania co do spisków prowadzone, dostarczyły już władzy piśmiennych dowodów, wyświecających układ sprzysiężeń. Tego rodzaju jest drukowany program organizacyi, podpisany przez tak zwany centralny komitet, oraz forma organizacyi, znaleziona przy jednej z osób poszlakowanych. Program wytyka jako cel stowarzyszenia wywołanie powszechnego w kraju zaburzenia, przy czem powiedziane jest, że stowarzyszenie zwraca szczególniej usiłowania swoje do niższych, tak miejskich jako wiejskich warstw społeczeństwa, że organizacya przez wszystkie koła i osoby do niej należące, prowadzi słowem, pismem i czynem propagandę powstańczą; utrzymując ją w jednym kierunku i kontroli, że *utrzymując naród w powodze żałoby i w powstrzymywaniu się od wszelkich zabaw*, urządza przeciwko władzy opozycyę jawną i skrytą, podkopuje wszędzie jej siły i nieograniczając się naprzód określonemi postanowieniami, spożytkować ma na rzecz ruchu wszystkie pozycye rządu, czy to przez opór czy też agitacyę, której postać i kierunek stosownie do okoliczności stanowi, że organizacya gromadzi zasoby pieniężne przez nałożony na kraj podatek i przeprowadza uzbrojenie przez zakupywanie broni i urządzenie jej składów.

(Tu następuje część pisma pod tytułem: „Forma organizacyi", którą podamy w jutrzejszym numerze.)

— Jego Cesarska Wysokość Wielki książę Namiestnik, raczył dozwolić na dotąd wzbroniony wjazd do Królestwa Polskiego, rabinowi *Majselsowi* poddanemu austryackiemu, i kaznodziei *Jastrowowi*, poddanemu pruskiemu.

— Jego Cesarska Wysokość Wielki książę Namiestnik raczył także zupełnie ułaskawić kaznodzieję *Kramstücka*, dozwalając mu powrotu do Warszawy.

— Do *Allg. Pr. Ztg.* donoszą z Warszawy, że 24. b. m. dopuszczono się znowu zamachu na margrabiego Wielopolskiego, do czego użyto bezimiennego listu napuszczonego trucizną. List był bardzo drobno pisany, przeto hrabia krótki wzrok mający, musiał go trzymać tuż przed oczyma, i wciągać wyziewy trucizny oddechem. Skutek nastąpił bardzo prędko, a gdy toż samo spotkało inne osoby za obejrzeniem listu, domyślano się, co jest tego przyczyną.

Dziennik Powsz. ogłasza następujący ukaz cesarski: Chcąc nadać większą jedność zarządowi komunikacyi w Królestwie Polskiem, ze względu oraz, że według ukazu z dnia 27. maja (8go czerwca) r. b., Namiestnik Nasz w Królestwie jest głównym zwierzchnikiem wszystkich władz tameczuych, — na przedstawienie Jego ces. Wysokości Namiestnika w Królestwie i głównozarządzającego komunikacyami i budowlami publicznemi w Cesarstwie postanowiliśmy i stanowimy:

Artykuł 1. W miejsce ustanowionego ukazem najwyższym z dnia 5. grudnia 1846 r., okręgu VII. komunikacyi ustanawia się oddzielny i niezawisły od zarządu głównego tej części w Cesarstwie zarząd komunikacyi w Królestwie Polskiem.

Art. 2. Dotychczasowe przepisy dotyczące składu i organizacyi zarządu komunikacyi w Królestwie, o ile nie są przeciwne ukazowi niniejszemu, pozostają w swej mocy. Zmiany, jakie w tych przepisach potrzebnemi się okażą, Namiestnik przedstawi do Naszego uznania.

Art. 3. Wykonanie niniejszego ukazu, który w Dzienniku praw ma być umieszczony i porządkiem przepisanym ogłoszony w Cesarstwie, Namiestnikowi Naszemu w Królestwie i głównozarządzającemu komunikacyami i budowlami publicznemi w Cesarstwie polecamy.

Dan w Krasnem Siele dnia 7. (19.) sierpnia 1862 r.

(Podp.) *Alexander.*

Ameryka.

Nowy York, 15. sierpnia. *Sytuacya obecna. — Wiadomości bieżące.)*

Wojna Guerylasów w Tennessee, Kentucky i Missouri trwa ciągle na wielką i małą skalę. Wschodnia część Tennessee jest prawie cała w ręku nieprzyjaciela; na północ od Missouri bandy Guerylasów grasują okropnie. Unioniści poczęli wieszać Guerylasów na pierwszej lepszej gałęzi, a nawet odnieśli zwycięztwo nad jednym z najpotężniejszych przywódźców. W Kentucky obawiają się wtargnięcia secesyonistów w sile 15.000 z artylerya i jazdą. Zagrożone położenie kraju wzniecilo w unionistach zapał i gorliwość.

Mieszkańcy i rząd północy dokładają wszelkiego usiłowania, aby przetrzymać zagrażające przesilenie. Rzeczpospolita w niebezpieczeństwie, nie zna innego prawa nad konieczność. Nieograniczona dyktatura prezydenta zastępuje konstytucyę, a na to nie użala się żaden z lojalnych obywateli kraju. Zaciągi 300.000 ochotników postępują szybciej, jak z początku. W stanach Nowej Anglii panuje wielki zapał.

Nowy Jork stoi teraz poniekąd pod prawem wojennym. Szef policyi został profosem rządu centralnego. Zniesienie aktu habeas corpus dla tych, którzy wzbraniają się wstąpić do służby wojskowej, lub występują przeciw unii, nadaje policyi nieograniczone prawo aresztować i więzić.

Kronika.

(Pożary.) Wieś Zabłotowce w obwodzie stryjskim, była w drugiej połowie zeszłego miesiąca widownią kilkakrotnych pożarów, które widocznie zbrodnicza rozniecila ręka. I tak 19 sierpnia po południu wszczął się ogień w stodole włościanina Iwana P. i zniszczył jego dom, stodołę, stajnie, dwie obory i stertę tegorocznego zboża. Tego samego dnia był także pożar u tamtejszego włościanina Nikity K., i zgorzał mu dom z dwoma szopami, oborą i 12 kóp żyta. Nazajutrz, t. j. 20. sierpnia podłożny został ogień z węgli brzozowych na dziedzińcu tamtejszego włościanina Jurka H., który jednak w zarodzie jeszcze przytłumiono. Dnia 21go sierpnia w samo południe dostrzeżono ogień w zatylku stodoły włościanina Iwana K. i przytłumiono go również natychmiast; a dnia 22go, nakoniec wybuchnął ogień u tego samego włościanina i w tej samej stodole, która tej nocy zgorzała do szczętu z całym tegorocznym plonem. Ze śledztwa pokazało się, że wszystkie te ognie były podkładane, ale sprawcy niezdołano wykryć. Władza powiatowa poczyniła jednak stosowne rozporządzenia, by zapobiedz ponawianiu się tej zbrodni.

Podobną, ale ze względu na sprawcę okropiejszą jeszcze zbrodnie wykryło śledztwo w Chorostkowie, w obwodzie czortkowskim. Donosiliśmy podobno w lipcu jeszcze, że w tem miasteczku powiatowem zdarzały się kilkakrotne pożary, przy których zachodziło wyraźne podejrzenie podpalenia. Otóż wydało się teraz, że sprawcą wszystkich tych pożarów, zacząwszy od 16go czerwca aż do 5. sierpnia, w którym to czasie wydarzyło się w Chorostkowie 12 wypadków ogniowych, był dziewięcioletni żydek imieniem Dawid Terkel, syn zmarłego izraelity Altera Terkla i żyjącej jeszcze izraelitki Alte powtórnie zaslubionej Holzberg. Chłopiec ten wyznał przy śledztwie, że w niektórych godzinach dziennych czuje tak nadzwyczajny pociąg do podpalania, że jak się sam wyraża, piecze go wyraźnie w sercu, dopokąd niepodpali kogo. W takich napadach podpalał 16. czerwca r. b. trzykrotnie dom swojego ojczyma Altera Holzberg, u którego mieszkał, ale każdą razą dostrzeżono ogień zawczasu i przytłumiono, aż wreszcie nazajutrz t. j. 17go czerwca podpalił go po raz czwarty, i w skutek tego zgorzało 35 domów i piątrowa bóżnica. Dnia 1. lipca r. b. napadła ta nieszczęsna chętka, gdy wchodził do domu Pinkasa Pfeffera, gdzie znajdowała się szkoła żydowska, do której uczęszczał; popalił tedy dwoma siarnikami, które miał przy sobie, niską strzechę słomianą, a sam wszedł do szkoły, z której wypędziła go dopiero wrzawa pożarowa. Tą razą spłonęło 27 domów mieszkalnych. Dnia 8. lipca szedł znowu do szkoły, przeniesionej teraz do domu Isera Glasner, i opanowany chętką podpalania, usiłował dwukrotnie, zrana i po południu podpalić dom Borucha Aschkinassa, który jednak wczesnym ratunkiem ocalono. Dnia 15. lipca, gdy idąc znowu do szkoły poczuł w sobie tę zgubną chęć, podpalił nasyp słomiany, którym ogród Jana Halickiego był ogrodzony, a który przypierał do tranzetu krytego słomą; ale ogień ten dostrzeżono wczas i ugaszono. Dnia 3. sierpnia r. b. zwiedzał zgliszcza domu Dawida Hechta i znalazł wióry i słomę w zakącie izby; zaraz przyszła mu chęć podpalić je, i uczynił to istotnie. Dnia 4. sierpnia podsunął się pod słomianą strzechę domu zmarłego Jankla Gabela i podpalił ten dom, który też zgorzał do szczętu, a dnia 5. sierpnia nakoniec chciał podpalić dom Jankla Koza, ale został schwytany na uczynku i oddany sądowi. Z początku wypierał się uporczywie zamiaru podpalenia, ale później wyznał, że był sprawcą wszystkich tych pożarów i że siarniki kradł po części u matki a po części z domu Dawida Hechta.

Chłopca tego oddano pod obserwacyę lekarzom sądowym dla zbadania, czy niecierpi na pyromanię, a całą tę sprawę odesłano do rozstrzygnięcia sądowi krajowemu. Szkodę, jaką poniosło miasto przez te pożary, obliczono na 30.330 zł 72 c. w. a. oprócz dwóch jeszcze spalonych domów izraelickich których właściciele wyjechali z Chorostkowa i przeto szkoda ich niemoże być zlikwidowana.

(Pogrzeb Fm. hrabiego Laval Nugenta) odbył się d. 29. sierpnia. Zwłoki złożono w grobowcu familijnym w Tersat pod Fiume, gdzie także spoczywają inni członkowie rodziny i małżonka Feldmarszałka. Ban Fml. baron Sokcesich prowadził orszak wojskowy. Flügeladjutant Jego Ces. Mości Jenerał-major hr. Coudenhove i hr. Hunyady udali się dnia 26go b. m. do Karlsztadu na obrzęd pogrzebowy.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Zaleszczyki, 20go sierpnia. W pierwszej połowie b. m. sprzedawano na targach w obwodzie naszym w przecięciu mec pszenicy po 3zł. 33c.; żyta 2zł. 35c.; jęczmienia 2zł. 3c.; owsa 1zł. 81c.; hreczki 2zł. 41c; kukurudzy 2zł. 55c.; kartofli 80c. Cetnar siana po 1zł. 60c., nasienia konicza 38zł. Za sąg drzewa twardego płacono 9zł. 50c., miękkiego 8zł. Funt mięsa wołowego kosztował 13c. i mas okowity 84c. w. a.

Sambor, 22. sierpnia. Według doniesień handlowych podajemy średnie ceny czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów, jakie były w naszym obwodzie na targach od 1. do 15. b. m. Mec pszenicy 4zł. 10c.; żyta 2zł. 41c.; jęczmienia 1zł. 93c.; owsa 1zł. 52c.; hreczki 3zł. 20c.; kukurudzy 3zł. 32c.; kartofli 1zł. 2c. Cetnar siana 93c. Sąg drzewa twardego 8zł. 8c., miękkiego 5zł. 92c. Funt mięsa wołowego 13c. i mas okowity 68c. — Wełny i nasienia konicza nie było w handlu.

Ostatnie wiadomości.

Lwów, 2. sierpnia. W tej chwili udzielono nam następującej depeszy telegraficznej:

Wiedeń, 31. sierpnia. Pierwszy jenerał-adjutant armii fzm. hrabia Crenneville do c. k. prezydyum Namiestnictwa we Lwowie. Jego c. k. Apostolska Mość raczył przyzwolić najłaskawiej na wsparcie pogorzelców w Rawie kwotę 2000 zł. w. a., która ma być niezwłocznie rozdana potrzebującym wsparcia tytułem zaliczki.

Z wiadomości politycznych nie mamy dziś nic nowego. Ostatnie telegramy z **Włoch** powtarzają tylko to samo, cośmy podali już wczoraj z depeszy telegraficznej *Czasu* o zranieniu i pojmaniu Garibaldego; podobne doniesienie, ale wprost z Włoch, otrzymało także bióro korespondencyi telegraficznej w Wiedniu; jednak i ta wiadomość równie jest wątpliwa, jak pogłoska giełdy paryskiej, i samo bióro korespon. radzi oczekiwać jeszcze jej potwierdzenia. Poczta południowa przyniesie już zapewne jakieś wyjaśnienie w tym względzie; tymczasem możemy przytoczyć jeszcze z wiadomości dziennikarskich, że wieść, jakoby Anglia protestowała przeciw zbrojnej interwencyi Francyi we Włoszech za obrębem państwa kościelnego, utrzymuje się dotąd, i że podobnie jak flota francuska, otrzymała także angielska rozkaz, udać się niezwłocznie do Neapolu.

W sprawie traktatu handlowego z Francyą wysłały Prusy znowu świeżą depeszę do Monachowa a odpis jej do Sztuttgardy i Hanoweru. O osnowie tej depeszy dowiaduje się *B. H.-Z.*, że znaczna część tego dokumentu poświęcona jest zbijaniu zdań tych rządów, jakoby Prusy zawarciem i wykonaniem tego traktatu przekroczyły swoje pełnomocnictwa. Przytem oświadczają Prusy stanowczo, że nieodstąpia od tego traktatu, i że wprowadzą go w wykonanie albo z dotychczasowymi sprzymierzeńcami celnymi, albo też w ostatecznym razie bez nich.

O nowym zamachu na margrabiego Wielopolskiego listem zatrutym, i o odkryciu spisku politycznego w Warszawie donosimy już we właściwej rubryce. W jutrzejszym numerze podamy cały plan organizacyi tego spisku, jak go ogłasza *Dziennik Powszechny*, a tymczasowo nadmieniamy tylko, że spisek ten miał się rozciągać na wszystkie prowincye dawnej Polski i zostawać pod zarządem centralnego komitetu narodowego w Warszawie, który miał obejmować następujących pięć wydziałów: 1) Interesów miasta Warszawy; 2) interesów prowincyj; 3) stosunków zagranicznych; 4) policyi, a 5) skarbu.

W końcu mamy jeszcze telegram z **Nowego Jorku** z 19. sierpnia. Podług niego obiegała pogłoska, jakoby Jackson, postępując doliną Shenandoah, miał zamiar ominąć jenerała Pope i uderzyć na Washyngton.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 1. września.

Hotel rosyjski: PP. Jakubenz J., z Kopeczyniec. — Hohendorf E., z Baru. Orłowski A., z Polowia. — Hr. Badeni L., z Suchorowa. — Załęski Stanis. z Gorlic. — Augustynowicz S., z Szeptyc. — Teodorowicz E., z Draczyniec. Astav K., z Mołdawii.

Hotel europejski: Kosowski J., z Rosyi. — Malczewski S., z Cześnik. Hr. Lanckoroński T., z Podola.

Hotel angielski: Siarczyński Z., z Streptowa. — Hr. Szczepański T., z Czajkowiec. — Jackowski M., z Głuchowa. — Baroni J., z Słowity.

Hotel krakowski: Podiwin J., c. k. rad. sąd. obw., z Rzeszowa.

Zajazd podolski: Słobiecki L., z Berdyszowa.

Do domu zajezdnego nr. 179²/₄: Mozarowski A., z Hohołowa

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 1. sierpnia.

PP. Wołodkiewicz W., do Podwysokiego. — Korytyński C., do Kudryniec. — Ks. Czetwertyński W. i Hr. Ledochowski R., na Wołyń. — Hr. Borkowski M., do Mielnicy. — Łukasiewicz J., do Prelipcza.

TEATR.

Dziś komedye niem.: „**Die Vorlesung bei der Hausmeisterin**“; „**Der Zigeuner**“, i „**Das Salz der Ehe.**“

Jutro pierwsze przedstawienie polskie po feryach: „**Majątek albo imię**“, komedya w 5 aktach Józ. Korzeniowskiego.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 30. i 31. sierpnia 1862.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan po wietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
6. god. zrana	326.70	+ 9.4	70 8	północny	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	326.55	+ 13.2	51.9	półn.-wsch.	„	„
10. god. wiecz.	326.66	+ 10 2	62 5	północny	„	„
7. god. zrana	326.63	+ 10.1	70.6	półn.zach	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	326.61	+ 14.5	45 0	pół.-wsch.	„	„
10. god. wiecz.	327.05	+ 11.6	68 4	południowy	„	„

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 1. września

	Instytut kupuje zł.	c.	Instytut sprzedaje zł.	c.	Za kupon wypada zł.	c.
Nowe prócz kuponów 100 po w. a	81	—	81	50	—	66⅔
Dawne „ „ 100 „ „	85	5	85	68	—	70

Kurs lwowski.

Dnia 1. września.

		gotówką zł.	c.	towarem zł.	c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	99	6	7
Dukat cesarski .	„ „	6	2	6	9
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	45	10	65
Rubel srebrny rosyjski .	„ „	1	96	1	99
Talar pruski	„ „	1	87	1	89
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	80	95	81	95
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	84	95	85	95
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	71	50	72	50
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	82	—	83	—
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	227	—	229	—

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 1. września

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 82 80. Metaliki po 5% za 100 zł. 71 –; po 4½% za 100 zł —.–; po 4% za 100 zł. —.–. Obligacye indemnizacyjne Niższej Austryi po 5% za 100 zł. — –; Węgier –. – Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 792 ; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 214.—; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Za 100 zł. południowo niemieckiej waluty —.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 127 —. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.09 dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—. półkorony —.–. Srebro 125.50

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 30. sierpnia.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% . .	65.60	65.80
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	81.70	81 80
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	81.90	82.—
Z r. 1851, ser. B. po 5%	– –	–.–
Metaliki po 5%	69.60	69 70
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	69 90	70.10
dtto. „ 4½%	62.–	62.25
dtto. „ 4%	55 —	55 50
dtto. „ 3%	41 —	41 25
dtto. „ 2½%	35 –	36 –
dtto. „ 1%	14	14 25
Przez. do wylos. z r. 1839	131 —	131 50
„ 1854	89 —	89.50
„ 1860	89.—	89 20
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł . .	91 —	91 30
Renty Como po 42 lr. aus.	17 —	17 25
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	67 50	68 -
„ „ 4½%	61 50	61 75
„ „ 4%	54.–	54.75
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½%	48.–	48.50
„ 3%	— -	48.
„ 2½%	46 50	46.50
„ 2¼%	40.–	41.
„ 2%	36.–	37. -
„ 1¾%	31.–	32.—
dtto. z procent za granicą . „ 5%	67.–	68 –
„ 4½%	61 50	61 75
„ 4%	54.-	54 75
B. krajów koronnych		
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. Niższej Austryi .	85.50	86.50
Wyż. Aust. i Salb.	86.–	86.50
Czech	86.–	86.50
Morawii	88.50	89 50
Szląska . .	88.—	88.50
Styryi	85 50	86.50
Tyrolu	95.	96.–
Kar., Krainy. i Wyb.	86.50	88.50
Węgier	72 —	72 25

	pien.	towar.
Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł. Banatu Tem. . .	70.50	71.—
Kroacyi i Slawonii	72 —	73.—
Galicyi	70 25	70 75
Siedmiogr. i Bukow	68.75	69.25
Lom. wen. poż. z r. 1856	98 —	98 50
po 5%	67. –	68.—
Dług Tyrolu „ 4%	54.—	54.75
„ 3½%	48.—	48 50
Dług Salcburga „ 3%	40.50	41.-
„ 2½%	35. -	36.
Dług Krainy . „ 2%	28.—	29.—
„ 1¾%	25.—	26 —

2. Stan oblig. domestykaln.

po 3% za 100 zł. . .	16.—	17.—
„ 2½% za 100 zł.	14.—	15.—
„ 2¼% za 100 zł. .	12.—	13.—
„ 2% za 100 zł. .	11.—	12.—
„ 1¾% za 100 zł. .	10.—	11.—

3. Akcye.

Banku nar.	772 —	774
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	205 80	206 —
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	630	633
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1926.	1928.—
Tow. kolei żel państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr	242 50	243 50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	154 25	154 75
Połud.-półn.-niem. kolei kon. po 200 zł. m. k. .	120 —	120 50
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.	147.—
Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	279 —	280 –
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. mon. konw.	225 50	226.—
Kol. Preszb.-Tyrn. I emis. po 200 zł. m.k.	40.—	43.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m.k	–.—	98.—
Kolej Busztehradzka po 500 zł m. k. . . .	660.—	— .–
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	174 –	176.–
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k. . . .	—.—	200 -
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a. .	154. –	156
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	419 —	420 —
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	220 —	222 -
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k. . . .	398.—	401
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k. . . .	390 —	395.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. m. k. . .	245 -	250 -

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	103 75	104 —
10 „ 5%	100 —	100 50
przeznacz. do los. po 5%	87.50	87 75
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	–.—	—.–
przez. do los. po 5%	83 25	83 50
Gal. Tow. kred. po 4% .	80. -	81 –

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	96 25	96.75
detto detto w srebrze uproc. za 100 zł. w. a.	101 75	102 –
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	138.75	139 25
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	134 25	134.75
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	93.—	93 50
Kol. Gloggn. za 100 zł.	83.—	83.50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	94.—	95.—
Lloyda za 100 zł. . . .	90.—	91.-

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a. .	129 75	130
Tow. żeg. par. na Dun po 100 zł. m. k.	94. —	95 —
Pożycz. Trye. po 100 zł w. a.	120. –	121.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a. .	36.50	37.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	93.50	94
Salma „ 40 „ „	36.50	37 —
Palfiego „ 40 „ „	37.50	38.
Clarego „ 40 „ „	35 –	35 50
St. Genois „ 40 „ „	35 50	36 —
Windischgrätza 20 zł. „	22.—	22 50
Waldsteina 20 „ „	21 25	21 75
Keglevicha 10 „ „	14.75	15 -

Weksle.

(Na 3 miesiace.)

Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	.—	109.25
Berlin za 100 tal. .	— –	191 25
Wrocław za 100 tal.	—.—	– —
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	–.—	109 50
Genua za 100 lir. piem. .	—.—	— –
Hamburg za 100 M. B.	—.—	96 80
Lipsk za 100 tal. .	—.—	— —
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	–
Londyn za 10 ft. szt .	—.—	129 70
Lugdun za 100 fr. . .	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	— —	— —
Marsylia za 100 fr. .	—.–	—.
Paryż za 100 fr. . .	–.—	51.25
Praga za 100 zł. w. a.	–.—	— –
Tryest za 100 zł. w. a. .	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piast woł.	—.—	—.
Konstantynopol za 100 piast. tur.		–.–

Kurs złota.

	pien	towar
Dukaty ces. men. .	6.16	6.18
dtto. pełnej wagi .	6 16	6.18
Korona . . .	17 75	17.80
20frankówka	10 30	10.31
Rosyjski impery.	10.55	10.60
Talar związkowy .	1 92	1 92½
Srebro	127 75	128 50

Kurs korony w c. k. kasa h 13 zł. 5 c.

PRZEGLĄD MIESIĘCZNY
stanu galicyjskiej kasy oszczędności

z dniem 31. sierpnia 1862.

Stan czynny.

Gotowizna	złr.	59.058	kr.	92	den.	5	
Papiery publiczne: a) nieulegające kursowi i płatne za okazaniem	„	99	„	47	„	—	
b) „ „ z terminem najdłuższym sześciu miesięcy	„	447.002	„	50	„	—	
c) sprzedajne po kursie	„	280.282	„	6	„	—	
Zastawy: kwoty udzielone na papiery i monety z terminem najdłuższym dni 90 . . .	„	324.775	„	—	„	—	
Weksle: których termina nie nadeszły „ „ „ „ . . .	„	168.400	„	—	„	—	
Pożyczki hypot.: a) ziemskie	„	1,858.707	„	92	„	—	
b) miejskie	„	859.225	„	3	„	—	
Rachunek różnych osób: drobne należytości i niedobory							złr. 4 652 kr. 82 d. —

Stan bierny.

Wkładki na książeczki: było z końcem zeszłego miesiąca . . . . złr. 3,536.235 kr. 37 d. —
w m. b. włożyło 697 stron . złr. 71,158 kr. 69 —d złr.
„ „ „ wypłacono 640 stron. „ 75.429 „ 22 — „ złr.
Przewyżka zwróceń . . . . 4.270 kr. 53 d. — złr. 3,531.964 „ 84 „ —
Zakłady publiczne na rachunkach ciągłych mają . . . . 66.398 „ 25 „ —

Ogóły	złr. 3,938.150 kr. 90 d. 5	złr. 3,603.016 kr. 91 den.
Odjąwszy sumę mniejszą od większej	„ 3,603.015 „ 91 „ —	

Przewyżka surowa stanu czynnego, stanowiąca fundusz do rozliczenia się w końcu roku ze stronami z należnych im prowizyi . . . . „ 335.134 „ 99 „ 5

Lwów, dnia 31. sierpnia 1862.

Z Dyrekcyi galicyjskiej kasy oszczędności.

Za Naddyrektora Karol Werner. S. Krawczykiewicz.

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński.**

Z c. k. galic. drukarni rządowej.

(Dodatek.)